

**MATERIAŁ POMOCNICZY PRZEZNACZONY DO WYKORZYSTANIA NA POTRZEBY
REALIZACJI PROJEKTU GRANTOWEGO „DOSTĘPNA SZKOŁA”
W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020.**

Niniejszy materiał opracowano na potrzeby realizacji projektu ustanowionego w Umowie o dofinansowanie projektu grantowego POWR.04.01.00-00-DS07/19, realizowanego w ramach partnerstwa Fundacja „Fundusz Współpracy” – Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego.

- I. W projekcie „Dostępna Szkoła” realizowanym jako pilotaż działania „Szkoła bez barier” w ramach programu „Dostępność Plus”, podstawowe założenie stanowi, iż wydatki ponoszone przez Grantobiorcę z przyznanego grantu muszą wynikać z Indywidualnego Planu Poprawy Dostępności (IPPD), korespondującego z „Modelem Dostępnej Szkoły” (MDS).

Struktura wydatków ponoszonych przez Grantobiorcę, w ramach przedsięwzięcia grantowego może wyglądać w następujący sposób:

1. wydatki nielimitowane,
2. wydatki na cross-financing,
3. wydatki na środki trwałe.

- II. Dla przedsięwzięcia grantowego ustanowiono dwa rodzaje limitów, przy czym maksymalna wartość wydatków:

1. w ramach limitu na cross-financing nie może przekroczyć 50 % wartości przyznanego grantu,
2. w ramach limitu na cross-financing i środki trwałe nie może przekroczyć 60 % wartości przyznanego grantu,

o ile dla przedmiotowych kategorii wydatków zostanie zapewniona trwałość inwestycji z Europejskiego Funduszu Społecznego tj. zgodnie z postanowieniami art. 71 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013.

- III. Przy maksymalnym wykorzystaniu przez Grantobiorcę limitów określonych w części II, struktura wydatków w ramach przedsięwzięcia grantowego w wymiarze procentowym, będzie wyglądać w następujący sposób:

1. wydatki nielimitowane 40 %,
2. wydatki na cross-financing 50 %,
3. wydatki na środki trwałe 10 %.

- IV. ***Niewykorzystanie pełnej puli 50 % limitu w ramach cross-financingu, zwiększa pulę wydatków na środki trwałe, zatem w skrajnym przypadku, przy braku wydatków w ramach cross-financingu wartość wydatków na środki trwałe może osiągnąć maksymalnie 60 %.***

- V. **Nie ma możliwości zwiększenia 50 % limitu wydatków w ramach cross-financingu, niewykorzystanie pełnej puli 10 % limitu na środki trwałe nie zwiększa puli wydatków w ramach cross-financingu.**
- VI. **Wydatki ponoszone na cross-financing i zakup środków trwałych powyżej dopuszczalnych limitów określonych w części II ust. 1 i 2 niniejszego opracowania są niekwalifikowalne.**
- VII. Definicje **cross-financingu**, **środka trwałego** i dodatkowo **wartości niematerialnej i prawnej** dla wydatków ponoszonych w ramach EFS przedstawiono w Rozdziale 3 – Słowniczku pojęć „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków...” odpowiednio pod literami c, x oraz cc.
- VIII. **Cross-financing** tzw. *zasada elastyczności*, o której mowa w art. 98 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, polegająca na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu.

W projektach współfinansowanych z EFS cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności związanych z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W projekcie, cross-financing dotyczy wyłącznie takich kategorii wydatków zaplanowanych do realizacji przez Grantobiorcę:

1. których konieczność poniesienia wynika wprost z Autodiagnozy i koresponduje z MDS,
2. których konieczność poniesienia potwierdził audyt dostępności przeprowadzony przez ekspertów FIRR,
3. które dotyczą głównych zadań ustanowionych w Indywidualnym Planie Poprawy Dostępności (IPPD),
4. które zostały przedstawione w Harmonogramie rzeczowo-finansowym przedsięwzięcia grantowego.

W projekcie wydatki ponoszone przez Grantobiorcę w ramach cross-financingu mogą dotyczyć:

1. zakupu infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości,
2. dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń, w tym wydatków niezbędnych do przeprowadzenia tych prac i wchodzących w ich zakres.

!!! W ramach przedsięwzięcia grantowego nie przewiduje się możliwości zakupu nieruchomości.

Zakupy w ramach cross-financingu będą możliwe do rozliczania w ramach 50 % limitu (przedstawionego w części II ust. 1).

IX. **Środek trwały** to w potocznym rozumieniu składnik majątku rzeczowego podmiotu wyróżniający się rzeczową (fizyczną) postacią, oraz dodatkowo następującymi cechami:

- długim czasem użytkowania tj. powyżej 1 roku,
- jest kompletny,
- jest zdalny do użytku,
- jest używany na potrzeby podmiotu.

Formalna definicja środków trwałych wynika z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.), według której środki trwałe (z zastrzeżeniem inwestycji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 17 tej ustawy) to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdalne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki organizacyjnej; zalicza się do nich w szczególności: nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, ulepszenia w obcych środkach trwałych, inwentarz żywy.

W projekcie, w odniesieniu do rozliczania wydatków ponoszonych przez Grantobiorcę na zakup środków trwałych, znajdzie zastosowanie zasada wynikająca z podrozdziału 6.12.1 pkt 6 „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków...”.

Powyższe oznacza, że w praktyce Grantobiorca dokonując zakupu środków trwałych może być zobowiązany do ich dodatkowego klasyfikowania wg. kryterium wartości tj. z podziałem na środki trwałe:

1. o jednostkowej wartości do 10.000,00 PLN netto,
2. o jednostkowej wartości ponad 10.000,00 PLN netto.

Zakup środków trwałych o jednostkowej wartości do 10.000,00 PLN netto będzie możliwy do rozliczania w ramach wydatków nielimitowanych (wymienionych w części I ust. 1), tj. poza 60 % limitem na cross-financing i środki trwałe (przedstawionym w części II ust. 2).

Zakup środków trwałych o wartości ponad 10.000,00 PLN netto będzie możliwy do rozliczania wyłącznie w ramach 60 % limitu na cross-financing i środki trwałe (przedstawionego w części II ust. 2).

Zasady gospodarowania środkami trwałymi powinny wynikać z Polityki rachunkowości, odpowiedniej Instrukcji..., Regulaminu... lub Procedury... aktualnej i zatwierdzonej do stosowania u Grantobiorcy, natomiast przedmiotowe zasady powinny korespondować z odpowiednimi przepisami prawa krajowego tj. ustawą o rachunkowości, Klasyfikacją Środków Trwałych (rozporządzenie Rady Ministrów z 2016 roku, poz. 1864), czy też Krajowym Standardem Rachunkowości Nr 11 - „Środki trwałe” (Dz. Urz. Ministra Rozwoju i Finansów z 2017 roku, poz. 105), którego celem jest pomoc w stosowaniu przepisów ustawy o rachunkowości, na potrzeby zapewnienia jednolitych rozwiązań stosowanych przez różnorodne podmioty, w szczególności w zakresie uznawania, wyceny i ujęcia w księgach rachunkowych oraz prezentacji w sprawozdaniach finansowych środków trwałych.

- X. **Wartość niematerialna i prawna** to w potocznym rozumieniu składnik majątku podmiotu, wyróżniający się brakiem materialnej (fizycznej) postaci oraz dodatkowo następującymi cechami:

- długim czasem użytkowania tj. powyżej 1 roku,
- jest używany na potrzeby podmiotu.

Formalna definicja Wartości niematerialnych i prawnych wynika z art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości, według której Wartości niematerialne i prawne (z zastrzeżeniem inwestycji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 17 tej ustawy) to nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności: autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, know-how; w przypadku wartości niematerialnych i prawnych oddanych do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub leasingu, wartości niematerialne i prawne zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie o rachunkowości; do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również nabytą wartość firmy oraz koszty zakończonych prac rozwojowych.

Nakłady poniesione przez Grantobiorcę na zakup wartości niematerialnych i prawnych będą możliwe do rozliczania w ramach wydatków nielimitowanych (wymienionych w części I ust. 1), tj. poza 50 % limitem na cross-financing oraz 60 % limitem na cross-financing i środki trwałe (tj. limitami przedstawionymi w części II ust. 1 i 2).

- XI. W ramach realizowanego przedsięwzięcia Grantobiorca może nabywać używane środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne.

Zasady kwalifikowalności wydatków na zakup używanych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wynikają z podrozdziału 6.12.1 pkt 8 „Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków...” i są następujące:

1. sprzedający wystawił deklarację określającą pochodzenie używanego środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej;
2. sprzedający potwierdził w deklaracji pochodzenia, że przedmiotowy środek trwały lub wartość niematerialna i prawna nie były w okresie poprzednich 7 lat współfinansowane z pomocy Unii Europejskiej lub w ramach dotacji z krajowych środków publicznych;
3. cena zakupu używanego środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej nie przekracza wartości rynkowej i jest niższa niż takiego samego lub podobnego, nowego środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej.

- XII. **Przykładowy katalog wydatków w ramach cross-financingu:**

1. wydatki na ulepszenie istniejących budynków lub ich części poprzez ich przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję, adaptację i modernizację, w tym także na wyburzenia konstrukcyjne itp.;

2. przygotowanie dokumentacji technicznej niezbędnej do przeprowadzenia robót wymienionych w poprzednim punkcie, o ile wydatki tego rodzaju nie wchodzą w zakres obsługi ogólnoadministracyjnej przedsięwzięcia grantowego;
3. uzyskanie pozwolenia na budowę i pozwolenia na użytkowanie;
4. zakup i montaż elementów infrastruktury poprawiających jej funkcjonalność np.: barierki, poręcze, zadaszenia, osłony itp.;
5. zakup i montaż infrastruktury placów zabaw, w tym np. ogrodzenia, bezpieczne nawierzchnie, ławki, karuzele, huśtawki, bujaki, zjeżdżalnie, piaskownice, trampoliny, zabawki wspinaczkowe, domki, parasole słoneczne itp.;
6. zainstalowanie urządzeń do komunikacji pionowej w budynku (kabina windy, urządzenia maszynowni);
7. wykonanie podjazdu do budynku, w tym podjazdu dla wózków;
8. przygotowanie terenu, wydzielenie i oznakowanie miejsca parkingowego dla osób niepełnosprawnych;
9. budowa lub modernizacja różnorodnych instalacji w istniejących budynkach i pomieszczeniach np. instalacje wodno-kanalizacyjne, elektryczne, gazowe, wentylacyjne, klimatyzacyjne, monitoringowe, alarmowe, wideodomofonów - wraz z materiałami i usługami montażu;
10. prace remontowo-wykończeniowe budynków i pomieszczeń wraz z zakupem materiałów i sprzętów w tym m.in. farby, gładzie, okna, rolety, żaluzje, moskitiery, drzwi, biały montaż, glazura, terakota, oświetlenie, oznakowanie ewakuacyjne, lustra przyklejane i wbudowane, uchwyty i pojemniki trwale przytwierdzone do ścian, wykładziny trwale mocowane do podłogi, bramki zabezpieczające, osłony na kaloryfery itp.;
11. stałe zabudowy w pomieszczeniach budynku.

Decyzja o zakwalifikowaniu poszczególnych wydatków do cross-finansingu musi wynikać z przeprowadzonej oceny, czy nakłady dotyczą obiektu o charakterze nieprzenośnym, na stałe związanym z nieruchomością/gruntem, lub czy wchodzą w zakres dostosowania lub adaptacji budynków i pomieszczeń.

Zakup środków trwałych o charakterze przenośnym nie stanowi wydatku w ramach cross-finansingu, z wyjątkiem zakupu infrastruktury i środków trwałych przeznaczonych na dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń.

XIII. Przykładowy katalog wydatków na środki trwałe (o charakterze przenośnym):

1. rzutniki obrazów;
2. tablice interaktywne;
3. sprzęt RTV, sprzęt audio, sprzęt video;
4. stacjonarne zestawy komputerowe z licencją na oprogramowanie systemowe;
5. laptopy, tablety, palmtopy itp. z licencją na oprogramowaniem systemowe;
6. meble i zestawy meblowe niestanowiące stałej zabudowy;
7. wyposażenie pomieszczeń z zakresu integracji sensorycznej;
8. przenośne zabawki stanowiące wyposażenie placów zabaw;
9. różnorodne pomoce naukowe;
10. podnośniki pionowe i platformy dla wózków;
11. schodołazy;
12. środki transportu.

XIV. Przykładowy katalog wydatków na wartości niematerialne i prawne:

1. licencje na specjalistyczne oprogramowanie funkcjonalne;
2. autorskie prawa majątkowe lub prawa pokrewne do opracowań lub dokumentacji powstałych w celu spełnienia standardów dostępności w poszczególnych obszarach MDS.